

Liburuak

KRITIKA

Hurbil.

Natalia Colombo; Itzulpena: Fernando Rey. Pamiela-Kalandraka. 36 orrialde. 12 euro.

Haur eta gazte literatura
Xabier Etxaniz Erle

Sinpletasunean kontu sakonak

2007KO AMAIERAN HASI ZIREN Pamiela eta Kalandraka argitateak elkarrekin lanean. Elkarlan horren lehen ekarpena *Gerlari handia* albuma izan zen: Pello Añorgak idatzi eta Jokin Mitxelenak ilustraturiko liburu hori Etxepare bekaren emaitza izan zen. Orain aipagai dugun beste lan honek, berriz, Album irudidunentzako Nazioarteko I. Compostela saria jaso zuen 2008an.

Hurbil, lehenago ere aipatu izan dugu, albuma da. Bi kodek, idatzizkoak eta irudizkoak, osatzen dute liburu eta bien arteko harremanaren ondorioz jasotzen dugu mezua. Kontakizunean ez dugu testu asko aurkitzen, esaldi laburrak ditugu irudietako mezua osatzen –“Ahate jauna, egunero bezala, lanera joan da”–, eta liburu guztia ideia baten inguruan eraikita dago. Ahate jauna eta Untxi jauna, egunero gurutzatzen dira kalean eta “ez dute inoiz elkar agurtzen”; beti elkarren ondoan eta beti bestea ikusten baina, hala ere, ez diote ezer esaten elkarri eta penagarria da egoera hori, izan ere, liburuaren amaieran esaten diguten bezala “adiskide minak izan litezke.”

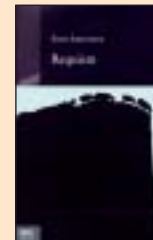
Natalia Colombo argentinarrak elkarri bizkarra emanda bizi diren bi pertsonaren istorioa kontatzen digu –irudietan eskuinean dagoena eskuin aldera begira agertuko zaigu eta ezkerrekoa ezkerredera– eta horretarako esan baino iradokitzen duten irudiak erabili ditu; kolorearen eta aurpegiaren trazu sinpleen bidez alaitasuna, bizitasuna, tristura... islatuz. Baina, gainera, irudien eta testuaren eritmoak oso lortuak daude irakurle/ikuslearengan sortu nahi den efektua eragiteko. Aurkezpenaren ondoren noiz, non eta nola gurutzatzen diren ikus dezakegu; Untxi eta Ahate jaunak lanerakoan, etxerakoan, parkean, patxadan doazenean, triste dardenean... gurutzatzen dira baina ez dute inoiz elkar agurtzen, eta irudi hutsezko orri batzuen ondoren esaten zaigu pena dela, adiskideak izan litezkeela –eta ideia hau indartzeko Untxi eta Ahate jaunak ikus ditzakegu elkarrekin hitz egiten, bidaiatzen, laguntzen, jolasten... denbora guztian bata besteari begira–.

Haurrentzako liburuak, onak badira, helduentzat ere aproposak izan behar dira. Jakina, inoiz ez dugu irakurketa bera espero behar haur eta heldu baten kasuan, norberaren esperientzia eta jakintza oso ezberdinak direlako, baina liburu onak bientzako egokiak izan behar dira, irakurketa maila ezberdin horiek asetzeko modukoak. *Hurbil* honek haurrentzat istorio sinplea eta polita dirudien bezala, inkomunikazioaz eta bizi dugun gizarteaz gogoe-ta egiteko liburu dugu helduok. Bere sinpletasunean kontu oso sakonak azaltzen dituen liburu. ■

Xipri Arbelbide, munduaren patu beltzaz

Ezkor agertu da Xipri Arbelbide bere azken liburuan. Ezkor ingurumenarekin; ezkor lan munduarekin; ezkor, oro har, Lurraren patuarekin. *Requiem*, Elkar argitaletxearen Iparluma bilduma berriko bigarren liburu da, eta bere orrietan Heletako idazleak hainbat gogoeta interesgarri bildu ditu. Gaztaroko oroitzapenekin hasten da

liburu: Heleta duela mende erdi nolako zen ekarri nahi izan du paperera Arbelbidek. Hortik aurrera bizitzaren esparru guztiak hartzen joan den garapen zoroaz egin du berba, eta galderak jarri ditu mahai gainean. Mundua txikitzen ari ote gara aitzinamenduaren izenean? Zer etorkizun du euskarak? Zer aldatu beharko litzateke hobera egiteko? ■

Requiem.
Xipri Arbelbide.
Elkar.
144 orrialde.
13,50 euro.

Finlandiako literaturan murgiltzeko gonbitea

2008ko Durangoko Azokaren abaroen EIEk eta Gerediaga elkarteak jardunaldiak antolatu zituzten Finlandiako literatura hobeto ezagutzeko. *Hegats* aldizkariaren 42. zenbaki honetan bildu dituzte jardunaldi horietan esandakoak, eta testu osagarri batzuk ere gaineratu dituzte. Besteak beste, zenbait testu esanguratsu aukeratu dituzte suomieraz; hizkuntza horren normalkuntzaz Txillardegik idatzitakoak bildu dituzte; Jimu Iturraldekin Finlandiako literaturarekin izan duen harremanaz idatzi du; eta Martin Ansok azaldu digu euskal literaturak Finlandian bide egiteko zein iparri jarrai diezaiokeen. ■

Hegats.
Batzuen artean.
EIE.
166 orrialde.
7 euro.